

Autoriteit Persoonsgegevens

Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag Bezuidenhoutseweg 30, 2594 AV Den Haag T 070 8888 500 - F 070 8888 501 autoriteitpersoonsgegevens.nl

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport De heer H.M. de Jonge

Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Datum 25 januari 2019 Ons kenmerk z2018-27048

Contactpersoon

070 8888 500

Uw brief van 14 november 2018

Uw kenmerk 1446212-184030-VGP

Onderwerp

Conceptontwerpbesluit Experiment gesloten coffeeshopketen

Geachte heer De Jonge,

Bij brief van 14 november 2018 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) gevraagd op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) te adviseren over het conceptontwerpbesluit Experiment gesloten coffeeshopketen (hierna: het conceptontwerpbesluit). De AP voldoet hiermee aan uw verzoek.

Dictum

De AP heeft een aantal opmerkingen bij het conceptontwerpbesluit en adviseert om daarmee rekening te houden.

De AP overweegt hiertoe als volgt.

Strekking van het conceptontwerpbesluit

Het conceptontwerpbesluit vormt een uitwerking van het wetsvoorstel Experiment gesloten coffeeshopketen. Dat wetsvoorstel beoogt dat ter zake van de teelt en levering of aanvoer van hennep en hasjiesj en de verkoop daarvan in coffeeshops strafrechtelijke vervolging is uitgesloten, voor zover die handelingen worden verricht in het kader van het experiment. Ook bevat het wetsvoorstel een grondslag om bij of krachtens AMvB regels te stellen waaraan de deelnemers (aangewezen telers, gemeenten en

Datum 25 januari 2019 Ons kenmerk

z2018-27048

coffeeshops) dienen te voldoen. De AP wijst in dit verband op haar advies over het wetsvoorstel experiment gesloten coffeeshopketen van 11 december 2018.¹

Het conceptontwerpbesluit ziet ook op het verwerken van persoonsgegevens. Op grond van de bepalingen van het conceptontwerpbesluit worden persoonsgegevens van telers verwerkt, in verband met selectieprocedure, toezicht en handhaving. Ook worden persoonsgegevens van houders van coffeeshops verwerkt in verband met toezicht en handhaving. Over persoonsgegevens van klanten zijn noch in het wetsvoorstel noch in het conceptontwerpbesluit concrete bepalingen opgenomen.

Advies

Verwerking van persoonsgegevens

Het conceptontwerpbesluit bevat nadere regels met betrekking tot het toezicht en handhaving van de gesloten coffeeshopketen. Hiervoor voorziet het conceptontwerpbesluit in regels over het verwerken van persoonsgegevens.

Het verzamelen, verwerken, en delen van informatie tussen verschillende instanties is alleen toegestaan met inachtneming van de beginselen van noodzakelijkheid (artikel 8, tweede lid, van de EVRM) en dataminimalisatie (artikel 5, eerste lid, onder c, van de AVG). Deze beginselen eisen dat de hoeveelheid persoonsgegevens én het aantal betrokken personen en bestuursorganen tot het noodzakelijke worden beperkt. Beperkingen op het verzamelen, verwerken, en delen van persoonsgegevens ontbreken echter in het conceptontwerpbesluit. In artikel 8a, eerste lid, van het wetsvoorstel gesloten coffeeshopketen is wel vastgelegd dat informatie slechts verstrekt en verder verwerkt kan worden indien en voor zover dit noodzakelijk is. Een zo algemene bepaling biedt echter onvoldoende waarborg en is ook onvoldoende concreet om telkens door de betrokken bestuursorganen zelf toegepast te kunnen worden. Het is dan ook aan de wetgever om dit nader in te vullen.

In haar advies op het wetsvoorstel heeft de AP al geadviseerd om bij nota van wijziging een delegatiegrondslag in het wetsvoorstel op te nemen, die verplicht tot het vaststellen van een algemene maatregel van bestuur waarin het delen en verwerken van persoonsgegevens nader is uitgewerkt. Bij die gelegenheid kan dan ook het doel van elke verwerking specifiek worden omschreven en kan de noodzaak van de verwerking worden gemotiveerd.

In lijn hiermee adviseert de AP om in het conceptontwerpbesluit nauwkeurig vast te leggen in welke gevallen welke (soorten) persoonsgegevens verzameld worden en met welke personen of bestuursorganen persoonsgegevens gedeeld worden. Deze eisen gelden voor alle verwerkingen in het kader van het wetsvoorstel en het conceptontwerpbesluit en hebben dus tevens betrekking op verwerkingen van persoonsgegevens, die in verband met de evaluatie van het experiment worden uitgevoerd.

¹ Advies z201 8-28403 van 11 december 2018 inzake Regels inzake een uniform experiment met teelt en verkoop van hennep en hasjiesj voor recreatiefgebruik in een gesloten coffeeshopketen (Wet experiment gesloten coffeeshopketen).

Datum 25 januari 2019 Ons kenmerk

z2018-27048

Verklaring omtrent gedrag en Bibob-toets

Bij de aanvraag om aanwijzing als teler dient een verklaring omtrent gedrag ingediend te worden (artikel 14, tweede lid, onder a). Ook worden telers, die in aanmerking komen voor aanwijzing, aan de Bibob-toets onderworpen (artikel 17, tweede lid, en artikel 31, tweede lid, onder c). Op telers rust ten slotte nog de verplichting om van elke medewerker vóór indiensttreding een verklaring omtrent gedrag te ontvangen (artikel 25, eerste lid). In de nota van toelichting wordt over de noodzaak van deze maatregelen slechts in zijn algemeenheid opgemerkt: "Het kabinet hecht veel waarde aan een betrouwbare sector, vrij van criminaliteit" (pagina 17 van de nota van toelichting).

Een verklaring omtrent gedrag en een Bibob-toets kunnen slechts vereist worden, indien dit noodzakelijk is. Vooral de Bibob-toets is een maatregel, die bijzonder diep in de privacy van betrokkenen indringt. Hoewel op zichzelf begrip opgebracht kan worden voor de wenselijkheid van deze maatregelen in deze bijzondere context is een onderbouwde motivering van de noodzaak in de toelichting desalniettemin een vereiste en kan niet met een gemeenplaats worden volstaan.

De AP adviseert gelet op het voorgaande, om de noodzaak van de verplichting om een verklaring omtrent gedrag te overleggen en de keuze om telers aan de Bibob-toets te onderwerpen nader te onderbouwen.

Persoonsgegevens van klanten van coffeeshops

Het conceptontwerpbesluit vordert van coffeeshops, "een sluitende en transparante administratie" (artikel 9, eerste lid) te voeren, waarin onder andere wordt aangetoond, dat aan artikel 4, tweede lid, wordt voldaan: "Een coffeeshop verkoopt aan eenzelfde klant per keer geen grotere hoeveelheid hennep of hasjiesj dan 5 gram." Afhankelijk van de manier waarop aangetoond moet worden dat aan artikel 4, tweede lid, voldaan wordt, kunnen persoonsgegevens van klanten worden verwerkt. De AP wijst erop, dat noch in de tekst van het conceptontwerpbesluit noch in de nota van toelichting expliciet de persoonsgegevens van klanten behandeld worden.

Voor zover hieruit volgt dat ook klantgegevens moeten kunnen worden verwerkt wijst de AP op het volgende. De beginselen van noodzakelijkheid en dataminimalisatie gelden eveneens in deze context. Persoonsgegevens van gebruikers moeten daarbij vanwege mogelijke stigmatisering als gevoelig beschouwd worden. Persoonsgegevens van klanten van coffeeshops kunnen daarom alleen verwerkt worden, indien dit strikt noodzakelijk is en passende en specifieke maatregelen getroffen zijn om de persoonsgegevens adequaat te beschermen.

Gelet op het voorgaande adviseert de AP verwerking van persoonsgegevens van klanten van coffeeshops expliciet uit te sluiten dan wel te voorzien in zorgvuldige motivering van de noodzaak en in passende en specifieke maatregelen om deze gegevens te beschermen.

Bewaartermijnen

Tenslotte wijst de AP erop, dat in het conceptontwerpbesluit geen bewaartermijnen voor persoonsgegevens bepaald zijn. Het beginsel van opslagbeperking (artikel 5, eerste lid, onder e, van de

Datum 25 januari 2019 Ons kenmerk

z2018-27048

AVG) eist dat persoonsgegevens niet langer bewaard worden "dan voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt noodzakelijk is".

De AP adviseert dan ook op een duidelijke manier te regelen dat alle persoonsgegevens, die in verband met het experiment verzameld zijn, zo snel mogelijk gelet op het doel van de verwerking, uiterlijk op een welbepaalde termijn na afloop van het experiment verwijderd dienen te worden (artikel 6 lid 3 AVG).

De AP is voornemens dit advies na vier weken geanonimiseerd openbaar te maken op haar website www.autoriteitpersoonsgegevens.nl. Behoudens tegenbericht gaat de AP ervan uit dat hiertegen geen bezwaar bestaat.

Hoogachtend, Autoriteit Persoonsgegevens,

Mr. A. Wolfsen Voorzitter